

กระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยและ

ชุมชน: ชุมชนเมืองเก่ากำแพงแสน

A Process of Development Vocational Skills for Youth through the
Collaboration with Universities and Community: Community of
Ancient City of Kamphaeng Saen

อภิเดช ช่างชัย¹, โชคชัย ดวงแก้ว,² ไพฑูล คำคอนสาร² และทศพล บุญธรรม²

Apidet Changchai¹, Chokchai Duangkaew², Paitool Khamkhonsan² and

Thodsaphol Boontham²

¹อาจารย์ คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Lecturer in Faculty of Hospitality Industry, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

²อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Lecturer in Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

Corresponding Author e-mail: apidet.chan@ku.th

Received: 2024-11-21 Revised: 2025-01-27 Accepted: 2025-01-27

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนในชุมชนของโรงเรียนขนาดเล็ก 2) พัฒนาแผนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน โดยการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ มหาวิทยาลัย และชุมชน และ 3) ศึกษาผลกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน โดยการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ มหาวิทยาลัย และชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 20 คน เลือกแบบเจาะจงกลุ่ม 3 ฝ่าย 1) ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 3 คน เจ้าหน้าที่ 1 คน และนักเรียน 5 คน 2) ฝ่ายมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อาจารย์ 4 คน และ 3) ฝ่ายชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้ปกครอง 5 คน ปฏิบัติการ 2 ขั้นตอน 1) วางแผนกระบวนการพัฒนา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการวางแผนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนของโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2) ศึกษาผลกระบวนการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงกลุ่มเยาวชนชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมกระบวนการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยข้อสอบ แบบวัดทักษะ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐาน และการทดสอบสถิติ t-test เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ

ขาดอุปกรณ์การศึกษา และมีครูจำนวนน้อย 2) แผนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมี 2 กิจกรรม 2.1) กิจกรรมการวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตร และ 2.2) กิจกรรมเยาวชนผู้นำเดี่ยว 3) ผลของกิจกรรม 3.1) เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยหลังร่วมกิจกรรมแตกต่างจากก่อนเรียนระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3.2) เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มระดับมากที่สุด และ 3.3) เยาวชนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมากที่สุด และ 4) ผลสะท้อนกระบวนการชี้ให้เห็นว่าเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนที่ดี และต้องการให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ (Keywords): การศึกษา; ทักษะอาชีพเยาวชน; โรงเรียนขนาดเล็ก; เครือข่ายพัฒนา

Abstract

This research aimed to 1) study the challenges and needs in developing vocational skills for youth in the community of small schools, 2) develop a vocational skill development process plan for youth with the participation of the government, universities, and the community, and 3) examine the outcomes of the youth vocational skill development process. The study involved 20 participants selected purposefully from three groups: 1) school representatives, including one administrator, three teachers, one staff member, and five students; 2) university representatives, comprising four lecturers; and 3) community representatives, including one community leader and five parents. The research was conducted in two stages: 1) planning the development process, where stakeholders collaboratively designed a vocational skill development process for youth in small schools, and 2) evaluating the outcomes, involving 30 youth participants from the community who volunteered for the process. Quantitative data were collected through tests, skill measurement forms, and questionnaires, and analyzed using basic statistics and t-tests. Qualitative data were gathered via observation, interviews, and focus groups and analyzed using content analysis techniques. The findings revealed that: 1) small schools faced challenges such as limited budgets, insufficient educational equipment, and a shortage of teachers; 2) the developed vocational skill development plan consisted of two activities: 2.1) agricultural community resource analysis and 2.2) youth-led tourism initiatives; and 3) the outcomes of these activities showed that 3.1) youth achieved significantly higher post-activity scores at a

0.05 statistical level, 3.2) youth demonstrated the highest levels of group work skill performance, and 3.3) youth expressed the highest levels of satisfaction with the activities. Additionally, 4) reflections on the process highlighted its effectiveness in youth development, with suggestions for continued research.

Keywords: Education; Youth Vocational Skills; Small Schools; Development Network

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านการศึกษาเพื่อเสริมศักยภาพการแข่งขันและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การลงทุนในทักษะแรงงานช่วยให้ปรับตัวได้ดีขึ้นในตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (World Bank, 2019; OECD, 2020) ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ประเทศไทยยังมีศักยภาพการแข่งขันแรงงานต่ำ โดยอยู่ในอันดับ 55 จาก 133 ประเทศใน Global Talent Competitiveness Index 2023 และอันดับ 6 ในอาเซียน ด้านการดึงดูดและรักษาแรงงานที่มีความสามารถ รายงานของ World Bank (2023) นำเสนอว่าประเทศไทยมีอันดับ 29 และ 35 ในการพัฒนาทักษะแรงงานตามลำดับ การเสริมทักษะทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิตเป็นการลงทุนที่สำคัญสำหรับอนาคต

การพัฒนาทุนมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะในยุคที่เศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาครัฐมุ่งพัฒนาทักษะเยาวชนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2567) สุมิตร สุวรรณ (2560) เสนอให้ปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทชุมชนและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม (อภิเดช ช่างชัย, สันติ ศรีสวนแดง, และ ประสงค์ ต้นพิชัย, 2560) โดยสันติ ศรีสวนแดง (2560) ขับเคลื่อนการศึกษาผ่านโรงเรียนในสวนเกษตรร่วมกับชุมชน ส่วนโชคชัย ดวงแก้ว และคณะ (2567) วิจัยการพัฒนาคุณธรรมนันทนาการสำหรับผู้เยาว์ในวิถีปกติใหม่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน World Bank (2023) ชี้ว่าการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยพัฒนาทักษะที่ตรงกับตลาดแรงงาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเตรียมเยาวชนเข้าสู่เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

ชุมชนเมืองเก่ากำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในสมัยทวารวดี ทำให้เป็นจุดหมายของนักท่องเที่ยวและสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ ประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพ

เกษตรกรรม แต่เยาวชนบางส่วนขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน (กรมการปกครอง, 2565) ชุมชนตั้งอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งมีพันธกิจในการบริการวิชาการแก่ชุมชน ดังนั้น การพัฒนาผ่านเครือข่ายชุมชนและมหาวิทยาลัยจึงเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน (OECD, 2020)

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยและชุมชนเมืองกำแพงแสน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น เกษตรกรรมและวัฒนธรรมดั้งเดิม มาเป็นฐานในการพัฒนา เพื่อเตรียมเยาวชนให้พร้อมรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนที่มีโรงเรียนขนาดเล็ก
2. พัฒนาแผนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน โดยการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ มหาวิทยาลัย และชุมชน
3. ศึกษาผลกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน โดยการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ มหาวิทยาลัย และชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

กระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยและชุมชน ชุมชนเมืองกำแพงแสน เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อการเสริมพลังทางการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอน 1 วางแผนกระบวนการพัฒนา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 20 คน เลือกแบบเจาะจงกลุ่ม (purposive sampling) 3 ฝ่าย 1) ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 3 คน เจ้าหน้าที่ 1 คน และ นักเรียน 5 คน 2) ฝ่ายมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อาจารย์ 4 คน และ 3) ฝ่ายชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้ปกครอง 5 คน

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนกระบวนการพัฒนา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 20 คน เลือกแบบเจาะจงกลุ่ม (purposive sampling) 3 ฝ่าย 1) ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 3 คน เจ้าหน้าที่ 1

คน และ นักเรียน 5 คน 2) ฝ่ายมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อาจารย์ 4 คน และ 3) ฝ่ายชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้ปกครอง 5 คน และ กลุ่มตัวอย่าง 30 คน (purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามปัญหาการจัดการศึกษา หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เกษตร และท่องเที่ยว (ค่า IOC=0.87)

3.2 แผนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เกษตร และท่องเที่ยว (ค่า IOC=0.87)

3.3 แบบปรนัย หากคุณภาพเครื่องมือโดยการ tryout กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียง (IOC=0.85, Cronbach's alpha = 0.83, r = 0.20 - 0.80)

3.4 แบบวัดทักษะ หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เกษตร และท่องเที่ยว (ค่า IOC=0.87)

3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจ หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เกษตร และท่องเที่ยว พร้อมกับ tryout กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียง (IOC=0.87, Cronbach's alpha = 0.87)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนกระบวนการพัฒนา

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้แบบสอบถามปัญหาการจัดการศึกษา (หากคุณภาพเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน และด้านการเกษตร 1 คน IOC=0.87) เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน (หากคุณภาพเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน และด้านการเกษตร 1 คน IOC=0.87) พร้อมด้วยออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลผล ประกอบด้วย ข้อสอบแบบปรนัย (หากคุณภาพเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน และด้านการเกษตร 1 คน IOC=0.85, ดำเนินการ Try out กับกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่มีความคล้ายกัน ณ ชุมชนรางพิบูล จำนวน 30 คน Cronbach's alpha = 0.83, r = 0.20 - 0.80) แบบวัดทักษะ (หากคุณภาพเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน และด้านการเกษตร 1 คน IOC=0.87) แบบสอบถามความพึงพอใจ (หากคุณภาพเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ

3 คน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1 คน ด้านการท่องเที่ยว 1 คน และด้านการเกษตร 1 คน $IOC=0.87$, ดำเนินการ Try out กับกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่มีความคล้ายกัน ณ ชุมชนรางพิบูล จำนวน 30 คน $Cronbach's\ alpha = 0.87$) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลกระบวนการพัฒนา

2.2.1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน กลุ่มตัวอย่างทดลองถูกเลือกแบบเจาะจงกลุ่มเยาวชนชุมชนเมืองเก่ากำแพงแสน 30 คน เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ วิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และ ค่า t-test เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

2.2.2) การสะท้อนผลกระบวนการของการวิจัยกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยและชุมชน ชุมชนเมืองเก่ากำแพงแสน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และ t-test

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้มีข้อจำกัดอื่นตามมาถึงแม้ว่าจะมีการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ แต่การสนับสนุนนั้นไม่ได้มีอย่างเสมอต้นเสมอปลายจึงก่อเกิดปัญหาการขาดอุปกรณ์การศึกษาตามมาซึ่งอุปกรณ์การศึกษานั้นมีความจำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าเกิดความแตกต่างและมีความเหลื่อมล้ำของการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กที่มีงบประมาณน้อย และโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีงบประมาณมากกว่า และอีกปัญหาที่มีความสำคัญอย่างมาก คือ การมีครูจำนวนน้อยอาจด้วยระบบการให้อัตรากำลังตามสัดส่วนของนักเรียน และการตัดสินใจย้ายเข้ามาประจำการของครูเองก็ตามเพราะขนาดและความพร้อมของโรงเรียนนั้นก็ส่งผลต่อความก้าวหน้าในสายงานการเป็นบุคลากรทางการศึกษาเช่นกัน ดังตัวอย่างการสนทนาประเด็นปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปประเด็นปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นปัญหา	ตัวอย่างการสนทนา
งบประมาณไม่เพียงพอ	ฝ่ายโรงเรียนฯ “...เราเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและงบประมาณก็ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ แต่โรงเรียนได้พยายามจัดการอย่างดีที่สุด..” ฝ่ายชุมชน “...โรงเรียนเขาก็สอนดี แต่บางที่อุปกรณ์บางอย่างก็ไม่พอพวกเราก็ได้ช่วยกันสนับสนุน แต่บางที่เราก็อายได้น้อย เศรษฐกิจก็ไม่ดีก็ทำใจ..” ฝ่ายมหาวิทยาลัย “...แน่นอนโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีงบประมาณบริหารจัดการที่ต่างกันเป็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา...”
อุปกรณ์การศึกษาไม่เพียงพอ	ฝ่ายมหาวิทยาลัย “ความขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษาเป็นปัญหาใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด” ฝ่ายชุมชน “การช่วยเหลือจากชุมชนช่วยได้บ้าง แต่บางครั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นก็ยังไม่เพียงพอ เราพยายามช่วยตามที่ได้” ฝ่ายมหาวิทยาลัย “ความขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษาเป็นปัญหาใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด”
จำนวนครูไม่เพียงพอ	ฝ่ายโรงเรียน “เราได้รับการจัดสรรครูตามสัดส่วนของนักเรียน แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การขาดครูส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ” ฝ่ายชุมชน “การมีครูจำนวนน้อยส่งผลให้เด็กๆ ได้รับการดูแลไม่ทั่วถึง เราเห็นว่าการมีครูเพิ่มขึ้นจะช่วยได้มาก” ฝ่ายมหาวิทยาลัย “การขาดครูในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาตามสัดส่วนของนักเรียน อาจมีผลกระทบต่อความก้าวหน้าในสายงานการเป็นบุคลากรทางการศึกษาเช่นกัน”

2. แผนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมี 2 กิจกรรม ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 3 ชั่วโมง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมอบหมายให้ฝ่ายมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม โดยก่อนเริ่มกิจกรรม วิทยากรทำการแจกข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 25 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน วัดความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

2.1 กิจกรรมการวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตร ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 1 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 2.1.1) เยาวชนอธิบายทุนและทรัพยากรในชุมชนเกษตรได้ และ 2.1.2) เยาวชนอธิบายทรัพยากรที่เหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนเกษตร แนะนำกิจกรรมและวิทยากรนำเยาวชนร้องเพลง "แจวมาแจว จ้ำ จิก น้ำนึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว แจวเรือมานั่งกับพี่แจวเรือเจอกับพี่ ขอเชิญ...น้องคนดี... ลูกขึ้นมาแจว" เพื่อผ่อนคลายและละลายพฤติกรรมของเยาวชน หลังจากนั้นเยาวชนแบ่งกลุ่มระดมสมอง กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม และวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตรที่ตนเองอาศัย วิทยากรอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่การจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนเกษตรและให้เยาวชนนำเสนอหน้าชั้น หลังจากนั้นให้เยาวชนพัก 20 นาที

2.2 กิจกรรมเยาวชนผู้นำเที่ยว ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 1 ชั่วโมง วิทยากรเริ่มโดยนำเยาวชนร้องเพลง "แจวมาแจว จ้ำ จิก น้ำนึ่งไหลลือก นึกถึงคนแจว แจวเรือมานั่งกับพี่แจวเรือเจอกับพี่ ขอเชิญ...น้องคนดี... ลูกขึ้นมาแจว" เพื่อกระตุ้นอารมณ์ร่วมของเยาวชน หลังจากนั้นวิทยากรแนะนำกิจกรรมโดยมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 2.2.1) เยาวชนอธิบายความหมายและความสำคัญของการเป็นเยาวชนผู้นำเที่ยว และ 2.2.2) เยาวชนนำเสนอแนวคิดการเข้าสู่อาชีพของตนเองได้ หลังจากนั้นเยาวชนแบ่งกลุ่มระดมสมอง กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม และศึกษาความรู้เรื่องการเป็นเยาวชนผู้นำเที่ยว วิทยากรอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่การประกอบอาชีพเป็นเยาวชนผู้นำเที่ยวยุค 4.0 ในชุมชนเกษตร และให้เยาวชนนำเสนอหน้าชั้น

หลังจากที่ดำเนินกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรมเรียบร้อยแล้ว เป็นช่วงสรุปกิจกรรมใช้เวลา 40 นาที วิทยากรสรุปกิจกรรม พร้อมถาม-ตอบเยาวชนถึงความรู้ที่ได้รับและสลับการอภิปรายเพิ่มเติมซึ่งในระหว่างดำเนินกิจกรรมวิทยากรประเมินทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินทักษะแบบ 5 ระดับคะแนน หลังจากนั้นวิทยากรแจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมและแจกข้อสอบวัดความรู้หลังร่วมกิจกรรมเป็นข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 25 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ชุดเดียวกันกับการวัดความรู้ก่อนร่วมกิจกรรม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
09:00 - 09:10	การทดสอบวัดความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยแจกข้อสอบแบบปรนัย 25 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน	วิทยากร
09:10 - 09:15	แนะนำกิจกรรมและวิทยากร / การร้องเพลงเพื่อกระตุ้นเยาวชน เพลง "แจวมาแจว" เพื่อละลายพฤติกรรม	วิทยากร
09:15 - 10:15	กิจกรรม 2.1 การวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตร วิทยากร - แบ่งกลุ่มเยาวชน (กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม) วิทยากร - เยาวชนระดมสมองและวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตรเยาวชน/ วิทยากร - วิทยากรอธิบายการจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมวิทยากร - นำเสนอหน้าชั้นเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ตัวแทนเยาวชนในแต่ละกลุ่ม	วิทยากร
10:15 - 10:20	-พักเบรกพักเบรก 5 นาที	
10:20 - 10:25	-การร้องเพลงเพื่อกระตุ้นเยาวชนวิทยากร เพลง "แจวมาแจว" เพื่อกระตุ้นอารมณ์ร่วม	วิทยากร
10:25 - 11:25	กิจกรรม 2.2 เยาวชนผู้นำเที่ยววิทยากร - แบ่งกลุ่มเยาวชน (กลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม) วิทยากร-ศึกษาใบความรู้เรื่องความเป็นเยาวชนผู้นำเที่ยวเยาวชน - ระดมสมองและนำเสนอแนวคิดการเข้าสู่อาชีพผู้นำเที่ยวเยาวชน/วิทยากร - วิทยากรอธิบายการเป็นผู้นำเที่ยวยุค 4.0 ในชุมชนเกษตรวิทยากร - นำเสนอหน้าชั้นเกี่ยวกับแนวคิดการเข้าสู่อาชีพตัวแทนเยาวชนในแต่ละกลุ่ม	วิทยากร
11:25 - 12:00	สรุปกิจกรรมและประเมินผลวิทยากร - สรุปกิจกรรมทั้งสองวิทยากร	วิทยากร

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - การถาม-ตอบและอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับวิทยากร/เยาวชน - ประเมินทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มโดยใช้แบบประเมิน 5 ระดับวิทยากร - แจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมวิทยากร - แจกข้อสอบวัดความรู้หลังร่วมกิจกรรม (ข้อสอบแบบปรนัย 25 ข้อ) วิทยากร ข้อสอบชุดเดียวกับก่อนร่วมกิจกรรม 	

3. ผลของกิจกรรม 3.1) เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยหลังร่วมกิจกรรมแตกต่างจากก่อนเรียนระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3.2) เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มระดับมากที่สุด และ 3.3) เยาวชนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมากที่สุด

3.1 คะแนนเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 15.56$, S.D. = 1.04) หลังจากจัดกิจกรรม คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 18.76$, S.D. = 1.06) ผลการทดสอบทางสถิติด้วยค่า ($t=8.987$, $p = 0.000$) บ่งชี้ว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาทักษะของผู้เข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สะท้อนถึงความสำเร็จของกิจกรรมในการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เข้าร่วม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยหลังร่วมกิจกรรม

ผลคะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	30	15.56	1.04	-8.987	0.000
หลังเข้าร่วมกิจกรรม	30	18.76	1.06		
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05					

3.2 เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) ระดับคะแนนมากที่สุด แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.56) ระดับคะแนนมากที่สุด ลำดับต่อมาความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.45) ระดับคะแนนมาก

ที่สุด ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.44, ระดับคะแนนมากที่สุด การมีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.55) ระดับคะแนนมากที่สุด การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.44) ระดับคะแนน มากที่สุด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มของเยาวชน

พฤติกรรมกรปฏิบัติงานกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ระดับคะแนน
1. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	4.56	0.56	มากที่สุด
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.67	0.45	มากที่สุด
3. รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.65	0.44	มากที่สุด
4. มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.50	0.55	มากที่สุด
5. ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม	4.51	0.44	มากที่สุด
รวม	4.58	4.49	มากที่สุด

3.3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.83) ระดับคะแนน มากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ กิจกรรมที่มีข้อมูลเป็นแนวทางเข้าสู่อาชีพในอนาคต ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.87) ระดับคะแนน มากที่สุด ตามมาด้วยกิจกรรมที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.87) ระดับคะแนน มากที่สุด และวิทยากรที่ให้โอกาสผู้เข้าร่วมซักถาม ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.92) ระดับคะแนน มากที่สุด ในด้านสถานที่ดำเนินกิจกรรมที่มีความพร้อม ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 1.08) ระดับคะแนน มากที่สุด และวิทยากรกิจกรรมที่สนุกและน่าสนใจ ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.53) ระดับคะแนน มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแง่ของความพึงพอใจในวิทยากรที่ให้ความสนใจดูแลอย่างทั่วถึง ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.67) ระดับคะแนน มากที่สุด และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.97) ระดับคะแนน มากที่สุด รวมทั้งผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.95) ระดับคะแนน มากที่สุด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อกิจกรรม

ความพึงพอใจต่อกิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ระดับคะแนน
1. ชื่อกิจกรรมน่าสนใจ	4.52	1.05	มากที่สุด
2. สถานที่ดำเนินกิจกรรมมีความพร้อม	4.65	1.08	มากที่สุด
3. กิจกรรมสามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	4.68	0.87	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์มีความน่าสนใจ	4.46	0.74	มากที่สุด
5. วิทยากรกิจกรรมสนุกและน่าสนใจ	4.58	0.53	มากที่สุด
6. วิทยากรให้โอกาสผู้เข้าร่วมกิจกรรมซักถาม	4.74	0.92	มากที่สุด
8. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.55	0.82	มากที่สุด
9. วิทยากรยอมรับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.55	0.88	มากที่สุด
10. วิทยากรให้ความสนใจดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.56	0.67	มากที่สุด
11. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.68	0.97	มากที่สุด
12. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมชอบเข้าร่วมกิจกรรม	4.59	0.57	มากที่สุด
13. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมชอบผู้ดำเนินกิจกรรม	4.59	0.75	มากที่สุด
14. มีข้อมูลเป็นแนวทางเข้าสู่อาชีพในอนาคต	4.76	0.87	มากที่สุด
15. ผู้เข้าร่วมมีความสุขระหว่างร่วมกิจกรรม	4.57	0.95	มากที่สุด
รวม	4.61	0.83	มากที่สุด

4) ผลสะท้อนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนแสดงถึงความสำเร็จในด้านการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมที่จัดได้รับการตอบรับเชิงบวกทั้งในด้านความน่าสนใจ การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการสนับสนุนจากวิทยากร เยาวชนมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมและแนวทางสู่อาชีพในอนาคต จึงควรมีการวิจัยต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการให้ตอบสนองความต้องการของเยาวชนได้ดียิ่งขึ้น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลสะท้อนกระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชน

สรุปประเด็น	ความคิดเห็น
กระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	<p>ฝ่ายมหาวิทยาลัย “กระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนได้รับการตอบรับดีมากในด้านความน่าสนใจและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการนี้ช่วยพัฒนาเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ”</p> <p>ฝ่ายโรงเรียน “การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับความสนใจและตอบรับที่ดีจากเยาวชน โดยเฉพาะในด้านข้อมูลแนวทางสู่อาชีพในอนาคตและความสนุกสนานในการทำกิจกรรม”</p> <p>ฝ่ายชุมชน “เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจสูงในหลายด้าน รวมถึงการได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพในอนาคต”</p>
การสนับสนุนจากวิทยากรและการสร้างบรรยากาศที่ดี	<p>ฝ่ายมหาวิทยาลัย “การสนับสนุนจากวิทยากรที่สร้างบรรยากาศที่ดีและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของเยาวชนแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของกระบวนการนี้”</p> <p>ฝ่ายโรงเรียน “การสนับสนุนจากวิทยากรที่สร้างบรรยากาศที่ดีและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของเยาวชนมีผลดีต่อการตอบรับและประสิทธิผลของกิจกรรม”</p> <p>ฝ่ายชุมชน “การสนับสนุนจากวิทยากรมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของเยาวชนและการพัฒนาทักษะ”</p>
ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและความสนุกสนาน	<p>ฝ่ายมหาวิทยาลัย “ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและความสนุกสนานในการทำกิจกรรม ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการนี้มีศักยภาพในการพัฒนาเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ”</p> <p>ฝ่ายโรงเรียน “ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและความสนุกสนานในการทำกิจกรรมแสดงถึงความสำเร็จของกระบวนการพัฒนาเยาวชน”</p> <p>ฝ่ายชุมชน “ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและการสนุกสนานในการทำกิจกรรมสะท้อนถึงศักยภาพในการพัฒนาทักษะอาชีพของเยาวชน”</p>
ความจำเป็นในการวิจัยอย่างต่อเนื่อง	<p>ฝ่ายมหาวิทยาลัย “กระบวนการนี้มีศักยภาพในการพัฒนาเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการให้ดียิ่งขึ้น”</p> <p>ฝ่ายโรงเรียน “การวิจัยอย่างต่อเนื่องจะช่วยพัฒนากระบวนการให้ดียิ่งขึ้นและตอบสนองความต้องการของเยาวชนในอนาคต”</p>

สรุปประเด็น	ความคิดเห็น
	ฝ่ายชุมชน “การวิจัยต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญเพื่อพัฒนากระบวนการให้ตอบสนองความต้องการของเยาวชนและพัฒนาทักษะอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ”

ผลการวิจัยและการอภิปราย (Research results and discussion)

1. ปัญหาหลักที่พบในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การขาดแคลนครูที่เชี่ยวชาญ งบประมาณจำกัด ทำให้อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยไม่สามารถดูแลการเรียนของเยาวชนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ World Bank (2021) และชนิกา ศิริสุวรรณ (2562) ที่เน้นปัญหาด้านทรัพยากรและบุคลากร งานวิจัยของ Carnoy (2019) และ Garcia et al. (2020) ก็ยืนยันผลกระทบจากข้อจำกัดดังกล่าวต่อคุณภาพการเรียนรู้ในระยะยาว โดยผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนเชิงโครงสร้างจากภาครัฐ รวมถึงการร่วมมือจากภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาเยาวชนอย่างยั่งยืน

2. แผนการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพเยาวชนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งกิจกรรมหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ทุนชุมชนเกษตร และเยาวชนผู้นำเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยในไทย เช่น UNESCO (2018) และ Jackson & Adams (2019) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ Anderson et al. (2020) ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะเยาวชนในต่างประเทศมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานยุคใหม่ โดยผู้วิจัยเห็นว่าการเชื่อมโยงกับทรัพยากรชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนให้กับเยาวชน แต่ยังคงพิจารณาเพิ่มเติมด้านการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวสำหรับอนาคต

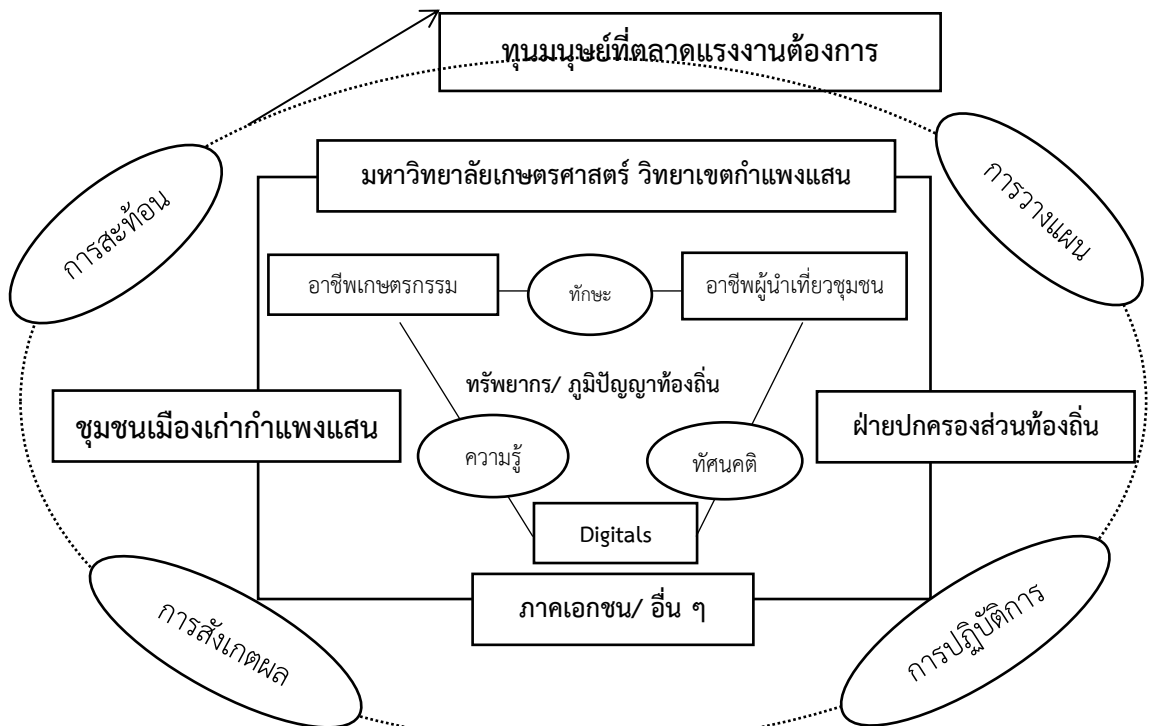
3. ผลลัพธ์หลังเข้าร่วมกิจกรรมชี้ให้เห็นว่าเยาวชนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมมากที่สุด สอดคล้องกับพดล เสียงสมาน (2564) รวมถึงการศึกษาของ Edwards et al. (2020) และ Smith et al. (2021) ที่ระบุว่าโปรแกรมพัฒนาทักษะที่เน้นการทำงานกลุ่มช่วยเพิ่มทักษะความร่วมมือและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โดยผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาทักษะผ่านการทำงานกลุ่มสามารถช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนได้อย่างดี แต่การออกแบบกิจกรรมในอนาคตควรเพิ่มองค์ประกอบด้านการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงโปรแกรมได้ตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลง

4. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสะท้อนว่างานวิจัยมีประโยชน์ต่อเยาวชน โดยเยาวชนได้รับความรู้ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมและการเป็นเยาวชนนำเที่ยวเบื้องต้น สอดคล้องกับ

McKinsey & Company (2022) และ International Labour Organization (2019) โดยผู้วิจัย เห็นว่าความสำเร็จของโครงการส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือของชุมชน อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องจะต้องมีแผนการสนับสนุนที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนต่อไป

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Body of Knowledge)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากกระบวนการพัฒนาทักษะเยาวชนผ่านเครือข่าย โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการได้ รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และมาจากเครือข่ายชุมชนเมืองเก่ากำแพงแสน โรงเรียนเมืองกำแพงแสน และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยให้ความสำคัญกับการเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนผ่านระบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการเข้าสู่อาชีพเพื่อให้มีความมั่นคงในชีวิต ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนาทักษะอาชีพเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายมหาวิทยาลัยและชุมชน ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่ศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กให้ครอบคลุมจังหวัดนครปฐม
2. ควรขยายผลการวิจัยให้กับบุคลากรทางการศึกษา นิสิต และประชาชนได้ใช้ประโยชน์
3. ผู้นำชุมชน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน
4. ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้สามารถต่อยอดพัฒนาเป็นเครือข่ายพัฒนาชุมชนได้
5. ควรขยายผลเพิ่มเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการวิจัยครั้งต่อไปให้เกิดผลในวงกว้าง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2567). รายงานแนวทางพัฒนาทักษะเยาวชนตามบริบทชุมชน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- ชนิกา ศิริสุวรรณ. (2562). การวิเคราะห์ปัญหาทรัพยากรบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติ ศรีสวนแดง. (2556). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สวนเกษตรเป็นฐาน. นครปฐม: เพชรเกษม พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สมิตร สุวรรณ และคณะ. (2560). รายงานโครงการบริการวิชาการให้กับเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิเดช ช่างชัย, สันติ ศรีสวนแดง, และ ประสงค์ ต้นพิชัย. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน: กรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. Veridian e-journal สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 10(2), 1544 - 1560.
- Anderson, P., Lee, J., & Taylor, S. (2020). Digital innovations for youth skill development. *Technology and Education Journal*, 38(2), 90 - 110.
- Carnoy, M. (2019). *Education and inequality in the globalized world*. London: Routledge.
- Edwards, H., & Smith, T. (2020). Collaborative learning strategies in vocational education. *Journal of Vocational Education*, 15(4), 123 - 135.

- Garcia, M., & Johnson, P. (2020). Resource allocation in small schools: A comprehensive study. *Educational Research Review*, 29, 45 - 60.
- International Labour Organization (ILO). (2019). *Work for a brighter future: Report by the global commission on the future of work*. Geneva: ILO.
- Jackson, L., & Adams, R. (2019). Bridging the gap: Community-based education for youth empowerment. *Journal of Educational Research*, 42(3), 150 - 168.
- McKinsey & Company. (2022). *Future of work: Youth employment and skills*. Retrieved October 1, 2024, from <https://www.mckinsey.com>
- OECD. (2020). *Skills strategy 2020: Skills to shape a better future*. Paris: OECD Publishing.
- Smith, T., & Brown, K. (2021). Teamwork in vocational training: Insights from a multi-national study. *Vocational Training Quarterly*, 19(1), 67 - 82.
- UNESCO. (2018). *Youth and skills: Putting education to work*. Paris: UNESCO Publishing.
- World Bank. (2019). *World development report 2019: The changing nature of work*. Washington, DC: The World Bank.
- World Bank. (2023). *Global talent competitiveness index 2023: Leveraging talent for growth*. Geneva: INSEAD and Adecco Group.